

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ФІЛОСОФІЇ КИЇВСЬКОЇ РУСІ ТА КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ

Гладкова О.С., гр. ТХ-18

Науковий керівник – канд. філос. наук, проф. **О.М. Варипаєв**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Початкового розвитку філософська думка України набуває у Київській Русі. Розвиток філософської думки у Київській Русі в межах християнського віровчення яскраво демонструють літописи та твори церковно-богословського характеру: проповіді, повчання та ін.

На початку XII ст. з'явилася «Повість временних літ» Нестора – одна із пам'яток філософської думки. Філософське звучання мають «Слово про закон і благодать» (митрополит Іларіон), «Послання» (Климент Смолятич), «Златоуст» (Кирило Туровський) та ін. «Слово о полку Ігоревім» є не тільки видатною пам'яткою літератури Київської Русі, а й джерелом своєрідної філософської культури.

Отже, філософська думка Київської Русі мала християнський характер, у ній переважала етична проблематика: філософська картина світу, пізнання, людина, людські вчинки, суспільство розглядалось крізь призму вічного конфлікту добра і зла.

А в соціальній філософії домінували патріотичні ідеї єдності всіх руських земель, зміцнення і централізації держави для відсічі іноземним загарбникам, необхідність розвитку культури та освіти.

Напрямок філософії в Києво-Могилянській академії у пізніший історичний період у свою чергу сприяв осягненню природи, пізнанню законів розвитку суспільства, розвитку раціональних знань, удосконаленню людини, піднесенню її духовності.

Гуманістичні ідеї розкріпачення особистості, утвердження гідності людини стали основними у лекціях професорів Києво-Могилянської академії. Етика стала важливим знаряддям формування вільної особистості.

У філософських курсах чітко простежується прагнення професорів переконати людину в тому, що пізнання законів природи дає їй хоч і не універсальну, але цілком реальну силу в світі.

Знання стає найвищим етичним принципом, який визначає призначення людини.

Це сприяло появі в Україні визначних мислителів, філософія яких справила вплив на розвиток духовності багатьох християнських народів і «стала репрезентантом і філософсько-теоретичним базисом нової доби».